

ficients en productes mediterranis, i les compres al Marroc perden el sentit.

Això no obstant, els compromisos europeus amb el Magrib obliguen la Comunitat a continuar comprant productes agrícoles a aquests països, obligació que serveix de passada perquè el Magrib continuï comprant a la Comunitat els productes continentals que no té. Però no a Espanya ni a Portugal, que també són deficitaris en cereals, carn i llet, sinó a França. Vet aquí com França es beneficia que el Magrib, i sobretot el Marroc, continuï exportant productes agrícoles a Europa.

La preferència comunitària: «connais pas»

«Nosaltres —diu Pep Pérez, de la Unió de Llauradors i Ramaders del País Valencià— no hem de continuar pagant els plats trencats de França al Magrib». Els agricultors valencians ja tenen la sensació de contribuir al desenvolupament dels països del Magrib quan paguen uns aranzels més alts que els seus competidors nord-africans, i no els calia l'afegit del pas dels productes marroquins per davant dels seus nassos.

La Unió de Llauradors pregunta: «iOn és la preferència comunitària?» En teoria, qualsevol país del Mercat Comú té prioritat a l'hora de vendre els seus productes, però en aquest cas això no serà així per a l'Estat espanyol fins el 1996. «iOn és —insisteix el sindicat del camp— la lliure circulació de mercaderies?» França, el país que per omissió té més a veure amb aquest problema, no permet la lliure circulació de les verdures espanyoles pel seu territori.

Els avantatges per a Marroc de poder transportar per carretera els seus productes són més capacitat comercial, agilitat i competitivitat. El transport actual, per mar, és més econòmic, però només és apte per a grans quantitats. Actualment, les mercaderies ixen dels ports atlàntics de Casablanca, Agadir i Safi cap a Marsella o cap a Rotterdam o Calais. Això continuarà sent així, però, a més, els exportadors marroquins passaran camions carregats de taronges per l'estret, des de Tànger a Algesires, i els enviaran cap al nord quan l'oportunitat comercial o el volum de les exportacions no ho permetin fer per mar.

Això és el començament

La pressió a què els últims anys estan sotmesos els agricultors valencians per la competència del Magrib té tot

l'aspecte de continuar i fins i tot d'estendre's a altres sectors econòmics dels Països Catalans. Si Algèria basa el seu desenvolupament en el petroli, el Marroc i Tunísia han apostat per l'agricultura i per una industrialització basada en el tèxtil i el calçat.

Vet aquí per què des del nord d'Àfrica es veu l'ampliació de la Comunitat com un fre a les exportacions tradicionals i un fre, per tant, al desenvolupament. Aproximadament el 70 per cent de les vendes del Marroc al Mercat Comú són de productes coincidents amb els que exporta l'Estat espanyol, i el 60 per cent en el cas de Tunísia.

Tunísia exporta oli d'oliva i dàtils; el Marroc, taronges, clementines, vi, tomàquets. Sembla fet expressament. Tots dos països tenen també una indústria tèxtil, de la confecció i del calçat en expansió. Probablement, a part d'Israel i Grècia, en tot el Mediterrani no hi ha dues regions on coincideixin tants sectors productius com al Magrib i els Països Catalans.

INDIGNACIÓ A PEU DE CARRETERA

«No passaran»

«No passaran», diuen els agricultors valencians. Els productes marroquins amenacen, des d'aquest punt de vista, el futur de les exportacions al mercat europeu. La indignació i la preocupació són, en aquests moments, sentiments generalitzats al camp valencià.

Josep Ramon Lluch

Els ànims estan ben calents. El sentiment que té més capacitat d'aplegar la gent enfront d'un enemic o una amenaça és el de sentir-se víctima d'un greuge comparatiu. I el camp valencià se sent ara venut, bescanviat barat a res, posat en venda a saldo davant el pas dels productes hortofrutícoles i cítrics marroquins per les carreteres del país, en trànsit cap a les fronteres europees.

«No passaran. No consentirem que camions carregats de tomaques, pebres o taronges del Marroc passen per davant dels nostres nassos i afonen els preus dels mercats europeus. No passaran mentre no es modifiquen les actuals barreres aranzelàries que afecten els productes procedents del Marroc, i que són tres vegades inferiors a les que graven els nostres productes»—adverteixen els llauradors valencians.

J. M. Tarazona, representant de la Unió de Llauradors i Ramaders del País Valencià al si del Comitè de Ges-

La diferència és que mentre els Països Catalans són una regió «rica» dins la Comunitat, o almenys dins els països comunitaris mediterranis, el Marroc —a part del cas d'Algèria— viu de les vendes tradicionals a Europa i dels ajuts econòmics de la Comunitat, els Estats Units i l'OPEP. Si algun d'aquests punts falla, la cada vegada més fràgil estabilitat social d'aquests països pot decantar-se, i això ho saben tant els governs de Rabat i Tunis, de Hassan II i Bourguiba, com la mateixa Comunitat. L'economia marroquina i tunisiana, en uns moments de creixement demogràfic i de tornada a casa dels qui havien anat a treballar a Europa a causa de l'atur, no pot permetre's cap respir. I la Comunitat s'estima més un Magrib estable que una invasió de musulmans buscant feina. Per això, Hassan II sap el que es fa quan demana que el Marroc sigui membre de la Comunitat Europea. Per això, el cas dels cítrics potser només és el començament.

Una imatge que pot arribar a veure's en carreteres valencianes.

tió per a l'Exportació de Cítrics, afirma que «el pas dels productes marroquins per ací és un assumpte difícil de parar, per això cal negociar a consciència les condicions en què s'ha de produir aquest pas i, sobretot, pactar unes compensacions pels perjudicis que provocarà al nostre camp. El que no pot ser és que, damunt que som conscients que el pas dels marroquins per l'estat espanyol cap a Europa ens pot fer molt de mal, aplaudim i ens traquem la gorra...».

El sector productiu que més s'ha mobilitzat davant l'amenaça del nord d'Àfrica és el citrícola, ja que el pes polític i econòmic de les organitzacions que el gestionen és molt més gran que el de la resta de sectors... «qui no plora no mama —assegura J. M. Tarazona—, però és ben cert que els més perjudicats per la competència marroquina no seran els nostres cítrics, sinó les nostres exportacions hortofrutícoles, des de les tomaques i els pebrots fins a les cebes i peres. Hem de pensar que les taronges del Marroc, quan passaran en trànsit per les carreteres de la costa mediterrània cap als mercats europeus, només guanyaran un dia o dos respecte als que trigarien a arribar als mateixos mercats si continuassen sent transportats en vaixells de càrrega. I això és poc significatiu. Els productes d'horta, però, sí que són sensibles a un període de dos dies, de manera que seran les nostres exportacions cítrícoles les que es veuran més perjudicades per la competència de l'oferta marroquina, sobretot si tenim en compte que els costos de producció en aquell país són sensiblement menors que al nostre camp i que el clima per-

met avançar la recollida d'alguns productes».

Segons fonts de la Cambra de Comerç de València, el pas dels productes marroquins per les nostres carreteres és inevitable: «des del mateix moment que es va firmar el tractat d'adhesió aquesta és una realitat indefugible i cal fer-li front...». També en aquesta institució hi ha l'evidència que els cítrics valencians estan fent de moneda de canvi en les negociacions entre el govern central espanyol i el govern del Marroc sobre la renovació dels tractats de pesca, que finalitzaran el 31 del present mes de juliol... «A Madrid pensen que el sector de la pesca és molt més ampli que el citrícola, que en viuen més famílies i que els tarongers valencians, que són molt dinàmics i espavilats ja s'ho faran per fer front a la competència. A més dels interessos dels països de la CEE, que veuen amb molt bons ulls l'afluència als seus mercats de noves ofertes de productes hortofrutícoles i de taronges, cosa que pot fer que abaixen els preus, hi ha el tema de la pesca, que Marroc està utilitzant amb molta astúcia en les negociacions amb el govern espanyol...».

La Cambra de Comerç, que en el pròxim ple haurà de tractar aquest tema, considera que en el cas que passen els productes pel nostre territori cap a Europa «el que cal és negociar les compensacions, a fi que no perden sempre els mateixos, perquè a Madrid es pensen que el País Valencià és encara el *Levante Feliz*...».

Aquest contenciós ha començat a alçar polseguera i en els pròxims mesos pot haver-hi foc. A l'octubre es mam-

prendran les converses per a permetre el lliure pas de les mercaderies marroquines, tot i que en la recent visita del ministre de Transports i Comunicacions espanyol, Abel Caballero, al Marroc, aquest tema no ha estat absent de les reunions on —oficialment— només s'ha parlat del projecte de construcció d'una via de comunicació per carretera entre el nord d'Àfrica i Europa.

Els llauradors valencians són ben clars: «Cremarem els camions procedents del Marroc si no aconseguim abans uns acords aranzelaris que ens permeten mantenir la competitivitat dels nostres productes respecte a l'oferta de països que no formen part del Mercat Comú». És el mínim que es pot demanar.

D'altra banda, aquest tema amenaça de convertir-se en una arma política contra el govern central i, també, contra el nou consell, després que es produesca la proclamació del nou president de la Generalitat. Rita Barberà, portaveu del grup parlamentari popular en les Corts Valencianes s'ha apresat a presentar una interpel·lació al govern autonòmic, encara en funcions, sobre el tema en qüestió. Les altres forces polítiques estan també a veure què passa després de l'estiu, quan es reprendran les converses oficials entre representants dels governs de Madrid i de Rabat i quan ja haurà expirat el termini de vigència del tractat de pesca entre els dos països. Sabrem aleshores quin és el pes polític dels representants valencians davant l'administració central i quina defensa fan dels interessos d'un dels sectors capdavaners de l'economia del País Valencià.

constmítcfors

UNITS PERA MILLORAR LA QUALITAT DEL CONSUM

iiTTTTjj) PRIMFRA COOPERATIVA VALENCIANA AUTOGESTIONADA PELS MATEIXOS CONSUMIDORS